

Till
Justitiedepartementet

Synpunkter på Promemoria DS2012:42, förverkande av fordon

Riksorganisationen Sveriges MotorCyklister, SMC, representerar 300 000 motorcyklister som kör på landsväg. Trafiksäkerhet är ett av våra viktigaste områden. Eftersom förslaget är ett sätt att öka säkerheten på de svenska vägarna svarar SMC på remissen.

Generellt

SMC är positiv till att fordon kan förverkas för att förebygga trafikbrottslighet i form av upprepad olovlig körning och rattfylleri. Varje förverkande ska föregås av en rättslig prövning. Det måste självklart handla om upprepade överträdelser under en begränsad tid. Det är viktigt att frågan behandlas lika över hela landet vilket inte är fallet enligt de svar som lämnats av polis och åklagare.

MC-försäkring är en hög kostnad för många motorcyklister. Om fler förverkade fordon leder till färre olyckor bör det också betyda lägre försäkringspremier vilket är positivt för MC-kollektivet.

SMC är positiv till att § 7 Trafikbrottslagen förtydligas genom tillägg av ett nytt stycke som nämner vilka brott det gäller; flera fall av olovlig körning, rattfylleri eller grovt rattfylleri. Det är viktigt att det handlar om upprepat antal brott.

Varje år dödas och skadas oskyldiga motorcyklister som blivit påkörda av en berusad bilförare. Då domslut studerats av SMC framkommer ofta att bilisten dömts för rattfylleri tidigare. När fordonsägare, trots ett antal polisingripanden kör vidare med ett fordon, bör det därför kunna förverkas.

Men, problemet kan inte bara vältras över på andra trafikanter. Andelen motorcyklister som dödas på motorcykel visar oroväckande höga siffror då det gäller olovlig körning. Hela 25 % av dem som omkom 2005-2010 saknade körkort. Studerar man denna grupp ytterligare framkommer att hela 60 % var påverkade av alkohol och/eller droger vid olyckstillfället. Det finns åtminstone en teoretisk möjlighet att de hade överlevt, om motorcykeln förverkats eller tagits i förvar tidigare.

Skälighetsprincipen

Det är inte rimligt att endast fordon av lågt värde ska kunna förverkas. Lagen syftar till att förebygga trafikbrott och ska vara lika för alla, oavsett om man äger ett dyrbart fordon eller ett fordon av skrotvärde. Domstolen kan underlåta att förverka ett fordon om det är uppenbart oskäligt. Det kan till exempel handla om en familj där det finns flera som använder bilen till arbete, dagis, fritidsintressen och liknande. Att förverka ett fordon som gör det omöjligt för resten av familjen att fungera är inte rimligt menar SMC.

SMC har inget att invända mot att fordon med ett ringa värde säljs eller förstörs istället för att förvaras till höga kostnader för polismyndigheten. Om beslutet senare ändras ska den enskilde självklart snabbt och enkelt kunna få rimlig ersättning för fordonet vilket också föreslås.

Sveriges MotorCyklister

Adress: Forskargatan 3, 781 70 Borlänge

Tel: 0243-669 70, fax: 0243-822 87

E-post: smc@svmc.se, web: www.svmc.se

Ännan ägare av fordonet och värdeförverkande

Av den körkortslösa fjärdedelen som dödades på motorcykeln 2005-2010 har tidigare nämnts att över hälften var berusade/drogpåverkade. Utöver detta visar statistiken att endast en tredjedel ägde motorcykeln som användes. Många av fordonen var inte godkända för landsvägskörning och en tredjedel var avställda. Det är inte ovanligt att föräldrar står som ägare i dessa fall. Även om det är en liten grupp inom MC-kollektivet, är andelen hög bland dödsolyckorna.

SMC är positiv till att åklagarmyndigheter och Rikspolisstyrelsen tar fram riktlinjer som förklarar hanteringen inbegripet dem som medverkat till trafikbrott. Möjligheten till värdeförverkande är rimlig för att minimera bulvanförhållanden.

Övrigt

Under 2012 har det pågått en het debatt inom MC-kollektivet och SMC. Grunden är några textrader i Trafikverkets skrift "Ökad säkerhet på motorcykel och moped", version 2.0:

"Bestämmelserna om beslag av fordon bör tillämpas på samma sätt vid rapportering av vårdslöshet i trafik(t ex grova hastighetsöverträdelser) som vid olovlig körning och rattfylleri. Denna möjlighet nyttjas inte så ofta idag. RPS avser att sprida information kring möjligheten att beslagta motorcyklar till polis och åklagare."

Många motorcyklister har tolkat dessa rader som att polis och åklagare ska öka beslagtagande av motorcyklar vid grova hastighetsbrott. Skäligheten har ifrågasatts och en rimlig fråga i sammanhanget är när en hastighetsöverträdelse är vårdslös. Det finns inget i promemorian som tar upp utökade möjligheter att beslagta fordon vid hastighetsöverträdelser. Tvärtom tydliggör utredaren på sidan 59 att även om samtliga brott i trafikbrottslagen kan föranleda förverkan, bör fokus ligga på de mest frekventa och trafikfarliga brotten, nämligen rattfylleri och olovlig körning. Inte heller Åklagarmyndigheten tar upp grova hastighetsöverträdelser i Rätts PM 2005:2.

Polisen får alltså inget utökat mandat att beslagta motorcyklar vid grova hastighetsöverträdelser vilket SMC ser som positivt och debatten inom MC-kollektivet kan ses som avslutad.

För SMC

Maria Nordqvist
Tel: 0243-669 79
E-post: maria.nordqvist@svmc.se

Sveriges MotorCyklister

Adress: Forskargatan 3, 781 70 Borlänge
Tel: 0243-669 70, fax: 0243-822 87
E-post: smc@svmc.se, web: www.svmc.se